

Primitivno rekurzivne funkcije

Može li biti veličanstveno ono što nije jednostavno?

Šandor Petefi

1. Kompozicija

Hoćemo da kombinujemo funkcije na taj način da izlaz iz jedne bude ulaz u drugu. U najprostijem slučaju ovakvo kombinovanjem funkcija f i g dobija se funkcija h :

$$h(x) = f(g(x)).$$

Navedeno kombinovanje funkcija nazivamo kompozicijom.

Slijedi definicija kompozicije za slučaj funkcija od više varijabli.

Definicija. Neka je f funkcija od k varijabli i neka su $g_1, \dots, g_k$ funkcije od n varijabli. Neka je

$$h(x_1, \dots, x_n) = f(g_1(x_1, \dots, x_n), \dots, g_k(x_1, \dots, x_n)).$$

Kažemo da je funkcija h dobijena od funkcija f i g kompozicijom.

Teorema 1.1. Ako je funkcija h dobijena kompozicijom od (parcijalno) izračunljivih funkcija $f, g_1, \dots, g_k$, onda je i h (parcijalno) izračunljiva.

Dokaz. Sljedeći program izračunava funkciju h , pa je time funkcija (parcijalno) izračunljiva.

$$\begin{aligned} Z_1 &\leftarrow g_1(X_1, \dots, X_n) \\ &\vdots \\ &\vdots \\ Z_k &\leftarrow g_k(X_1, \dots, X_n) \\ Y &\leftarrow f(Z_1, \dots, Z_k) \end{aligned}$$

Iz poglavlju 2., Glava 2., već znamo da su $x, x+y, x*y, x-y$ parcijalno izračunljive funkcije. Uz pomoć teoreme 1.1 možemo isto tvrditi i za funkcije

$2x = x + x$ i $4x^2 = (2x) \cdot (2x)$. Takve su i funkcije $4x^2 + 2x$ i $4x^2 - 2x$ jer se, takođe, mogu dobiti kompozicijom parcijalno izračunljivih funkcija.